

Mandagsaftener Sæson 2026-27

Nu kl. 19

80 års Jubilæum

På Knallert til Rusland

Jacob Maagaard

Medstifter af kollektivet De Sydvendte Spande

I 2024 satte Jakob Maagaard sig endnu en gang op på sin knallert og kørte tusindvis af kilometer gennem lande som Iran, Turkmenistan og Rusland. Det er der blevet foredraget *På Knallert Til Rusland* ud af – en humoristisk fortælling om det nære og fjerne, om bjerge og orkener, om fremmede menneskers venlighed og om resonansen i umulige og kaotiske situationer.

Det er en overvejelse over klimaforandringerne, vores plads i dem, og et forsvar for begrænsningens kunst.

2.november 2026 kl. 19:00

Hist hvor vejen slår en bugt

Mette Nørup og Poul Nørup

Hhv .organist og lærer

En kulturrejse på Fyn i billeder, sang og fortælling

Vi tager jer med på en cykeltur rundt på Fyn, hvor vi viser billeder og fortæller om det smukke fynske landskab og de mennesker, der har sat deres præg på øens og hele landets kultur.

Vi besøger Nyborg Slot og Danehof, hvor Danmarks første Grundlov blev underskrevet i 1282. Reformationen udgik ligeledes fra Nyborg Slot i 1536. Vi møder naturligvis også Hans Tausen, H. C. Andersen, Carl Nielsen, Johannes Jørgensen, Bertold Brecht samt fynbomalerne Johannes Larsen, Peter Hansen og Fritz Syberg m. fl. Og så synger vi sange, der med tekst og melodi relaterer til foredragets indhold.

9. november 2026 kl. 19:00

Ulandarbejde i Botswana

Henrik Torning

Lokalpolitiker

I perioden 1989-1990 fik jeg muligheden for at komme til Botswana sammen med min kone Bente og arbejde på et Danida projekt for Kemp & Lauritzen

Min rolle var som supervisor og at opføre transformerstationer rundt omkring i landet, således at flere byer og landbrugsområder kunne få strøm, hvad de ikke havde på det tidspunkt.

I foredraget vil jeg tage jer med bag om landet Botswana, som er et helt fantastisk smukt land, med nogen af verdens flotteste og mest spændende naturområder. Ligeledes vil jeg komme ind på hvordan lokalbefolkningen levede og ikke mindst det politiske system i landet.

Sidst med ikke mindst vil jeg fortælle om vores hverdag og hvad mit og min kone Bentes arbejde gik ud på og hvilke udfordringer vi havde og som altid vil opstå når man er langt væk fra civilisationen.

16. november 2025 kl. 19:00

Tråd - fra stenalder til vikingetid

Camilla Fraas Rasmussen

Arkæolog og underviser

Tråd har i tusindvis af år været afgørende for menneskers overlevelse og kulturelle udvikling. Gennem arkæologiske fund kan vi se, hvordan planter og uld blev bearbejdet til tråd og anvendt til at sy, væve, brodere og fremstille redskaber.

Til dette foredrag vi hænder, fødder, fingre, tæer - og masser af fantasi - når vi arbejder os frem gennem trådens historie.

Vi begynder i stenalderen - den længste del af menneskets historie og arbejder os op til bronzealderens teknikker. Til sidst når vi til jernalderen og vikingetidens udviklinger.

Foredraget bygger på arkæologiske tekstilfund primært fra Norden og især Danmark, med enkelte afstikkere til resten af verden som inspiration.

I hver tidsperiode får I en introduktion til arkæologiske fund og til, hvad de fortæller os om teknikker, håndværk og de mennesker, der udførte dem.

23. november 2026 kl. 19:00

Drømmen om Amerika!

Niels Larsen

Tidligere lærer

Hvordan gik det de 3-400.000 danskere, der fra 1880-1914 ankom til Amerika som indvandrere?. Hvor bosatte de sig, og hvorledes tjente de til dagen og vejen?. Holdt drømmene?.

Mange af danskerne opbyggede etniske enklaver med både skoler og kirker og aviser. Enkelte af de store byggede endda gymnasier og colleges. Forbløffende mange eksisterer endnu, men i dag tales der engelsk. Der er en perlerække af spændene beretninger om enkelte personers som Lois Pio, Poul Gelef, Christian Christensen, Gutzon Borglum, Kristian Østergaard, og Jacop Riis, m. fl.. Det er historier om danskere i Amerika dengang, jeg vil berette om.

30. november 2026 kl. 19:00

En mand med en ged på side 251

Lea Fløe Christensen

Litterat og forfatter

Bliv klogere på dig selv som læser - og bedre til at dele læseoplevelser

Få tips til at blive klogere på dig selv som læser og til den gode bog snak, når litteraturformidler, litterat og forfatter Lea Fløe Christensen besøger Mandagsaftener. For hvad er en god bog? Måske ikke det samme for den ene læser som for den anden. Hvad er det ved en bog, der gør, at vi fanges af den, og deler vi bedst vores læseoplevelser?

Lea er aktuell med bogen 'En mand med en ged på side 251', der handler om læsesmag, læseliv og læsesnak og har i mange år arbejdet med at matche bøger og læsere på biblioteker, i boghandel og på højskole.

Ifølge Lea handler det mere om at finde den rette bog til den rette læser end at stræbe efter den objektivt gode bog. Læseoplevelsen opstår i mødet mellem bog og læser. Det er forskelligt, hvad vi lægger mest vægt på i en bog, og det afhænger ikke bare af vores læsesmag, men også af vores læsehumør. Lea vil med sin faglige entusiasme og sin sprudlende personlighed gøre de fremmødte klogere på læsesmag og læsehumør - og måske endda på, hvilken slags bøger, der skal på juleønskesedlen?

7. december 2026 kl. 19:00

Uhyggelig jul

Pernille Pantmann

Arkæolog og forsker

Julen er hjerternes fest siger man – men hvem tænker nogensinde på at julen engang var varslernes fest og ikke mindst forbundet med død og uhygge?

Som en optakt til den hyggelige familiejul, vil museumsinspektør og ph.d. Pernille Pantmann fra Museum Nordsjælland sætte julestemningen i nyt perspektiv og servere en række historier om den gamle jul på landet, som man kan tage med videre til diverse julefrokoster. Vi kommer vidt omkring og vil bl.a. også erfare, at julemanden kan sættes i forbindelse med kannibalisme.

14. december 2026 kl. 19:00

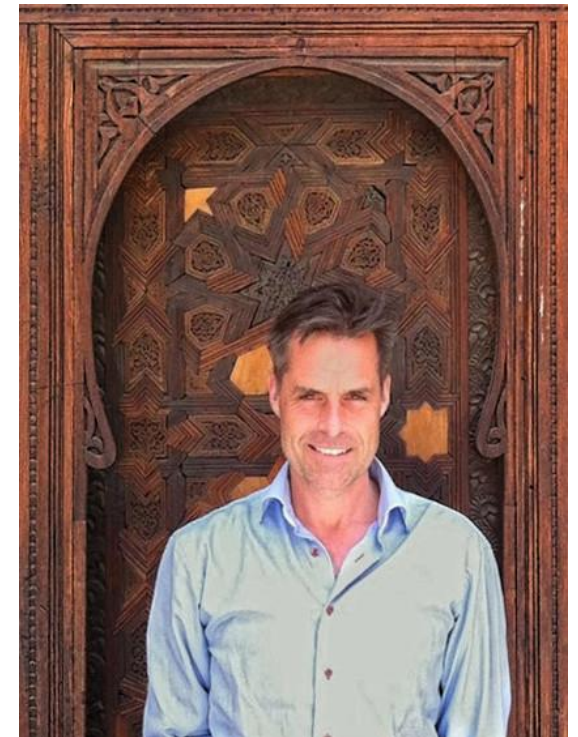
Æbleskiver, gløgg og kaffe

Jødernes rolle og status i den arabiske verden - historisk og i dag.

Jacob Skovgaard Petersen
Professor Københavns Universitet

Den arabiske verden har været hjemsted for jøder igennem mere end 2000 år. Fra begyndelsen af den muslimske periode i 620'erne og igennem de følgende mange århundreder var den arabiske verden et relativt stabilt hjemsted for jødiske menigheder, trods lav status og diskrimination. Dette ændrede sig i det 20. århundrede, hvor konflikten om Palæstina kom til at dominere, og europæisk anti-semitisme slog rod.

Denne anti-semitisme var ligefrem statspolitik i Israels nabolande i de første årtier, men såvel stater som liberale intellektuelle begyndte fra 1990'erne at konfrontere den.

4. januar 2027 kl. 19:00

EU's landbrugspolitik

Aksel Nielsen
Konsulent

Den fælles landbrugspolitik i EU (CAP) har gennem alle årene siden Romtraktaten fra 1957 udgjort en meget væsentlig del af den fælles politik i EU.

Jeg vil gennemgå udviklingen i den fælles landbrugspolitik, hvor det fra starten primært var ønsket om selvforsyning i EU, der var formålet til idag, hvor hensyn til miljø og klima spiller en større rolle. Jeg vil også give eksempler på, hvad der gives EU støtte til i Danmark i dag.

11. januar 2027 kl. 19:00

Danmarks Gamle Folkeviser – kronjuvelerne i vores sangskat.

Maria Ojantakanen

Cand mag og souschef Vikingelandsbyen

De fleste der har gået i dansk folkeskole kan svagt huske Ebbe Skammelsen, der træder så vild en sti, eller Dronning Dagmar, der ligger i Ribe men hviler i Ringsted - eller hvordan det nu var. De færreste ved dog, at de gamle folkeviser er en levende sangtradition der går helt tilbage til middelalderen. Som genre bliver de møntet af Svend Grundtvig i 1850'erne, men vi deler dem faktisk med hele Nordeuropa, hvor de dog kendes som middelalderballader. Og den simple grund til at viserne har overlevet så længe og er så udbredte er, at de er vildt spændende!

Maria Ojantakanen, cand. mag. i litteratur og balladesangerske, blev forelsket i folkeviserne i 1990'erne og har sunget, danset og fordybet sig i dem lige siden! Kom og bliv smittet med hendes kærlighed til sangerne – og forstå hvorfor de er en del af skolernes pensum den dag i dag!

18. januar 2027 kl. 19:00

Danmarks kolonier i Indien 1620-1825

Asger Svane-Knudsen

Arkivar og specialkonsulent Rigsarkivet

Dobbeltmonarkiet Danmark-Norge etablerede for 400 år siden sin første tropiske koloni i den lille by Tranquebar i Sydindien. Handelen mellem København og Tranquebar blev styret af Ostindisk Kompagni, som senere blev til Asiatisk Kompagni. I de følgende 225 år sejlede tusindvis af danskere i kompagniets tjeneste syd om Afrika til Indien og hentede tekstil, krydderier og ædelsten hjem. Danmark solgte kolonierne i 1845 til det britiske East India Company. Historien om kolonierne i Indien er desværre en ret ukendt del af Danmarks historie. Det vil jeg gøre noget ved..

25. januar 2027 kl. 19:00

Diskussionsaften

Emne og foredragsholder ikke fastlagt endnu.

***Har du en ide til et aktuelt emne til diskussionsaftenen,
så ring eller skriv til:***

Inger Merete Terp

5124 1781

inger.merete.terp@dadlnet.dk

1. februar 2027 kl. 19:00

Det fortrængtes genkomst i Thomas Manns "Døden i Venedig"

Morten Dyssel

Lektor i tysk, formand for Det Danske Thomas Mann Selskab

Hvad sker der med et menneske, hvis møjsommeligt opretholdte selvdisciplin konfronteres med undertrykte driftsmagter?

Dette spørgsmål er udgangs- og omdrejningspunktet i Thomas Manns mesterlige novelle "Døden i Venedig" (1912) om en feteret tysk forfatters fatale fald fra berømmelsens tinde.

Hovedpersonen, den asketisk anlagte Gustav von Aschenbach, har dedikeret hele sit liv til åndelig strenghed og kunstnerisk perfektion. Men da han under et ferieophold i det koleraramte Venedig bjergtages af den billedskønne dreng Tadzio, begynder facaden at krakelere. Det er ikke blot en fortælling om tabuiseret kærlighed, men samtidig en sindsoprivende skildring af, hvordan den 'dionysiske' vildskab bryder nådeløst gennem det 'apollinske' panser. Vi skal bl.a. se nærmere på Thomas Manns brug af græsk mytologi og diskutere, hvorfor "Døden i Venedig" er et hovedværk i verdenslitteraturen.

8. februar 2027 kl. 19:00

ADHD og Autisme

Cellina Roma Thiim Christensen

Teamleder

Som tidligere myndighedssocialrådgiver for børn og unge, og senere rådgiver på et bosted for børn og unge, ønsker jeg at fortælle om socialt sårbare børn og unges vilkår i Danmark ud fra mit indblik i emnet. I mit nuværende arbejde, som teamleder i en privat virksomhed, arbejder jeg fortsat med mennesker, som har behov for støtte - men primært med målgruppen ADHD og autisme, hos både børn, unge og voksne. Disse to funktionsnedsættelser er også stort repræsenteret blandt de sårbare børn og unge jeg har arbejdet med før, både diagnosticeret og udiagnosticeret.

Denne aften vil være en fortælling om mit tidligere og nuværende arbejdsliv med smukke, såvel som lidt barske eksempler fra hverdagen på et bosted, og om livet med støtte i hverdagen for mennesker med anderledes og/eller særlige behov.

15. februar 2027 kl. 19:00

Sæsonafslutning

Spisning (Husk tilmelding)

Vi mødes tidligt og spiser Tapas og lign. sammen

Generalforsamling kl.19

Formanden og kasserer aflægger beretninger og der evalueres på sæsonen, og der vælges medlemmer til bestyrelsen af sæsonmedlemmer

Foredrag v. Hugo Hammel

Tidligere byrådsmedlem og nu medlem af Fjernvarmerepræsentantskabet.

Hugo vil fortælle aktuelle anekdoter fra Sengeløse

Kaffe, Othellokage og sang

22. februar 2027 kl. 18.00

